

CASHLESS CASE CHALLENGE 2017 NAJČEŠĆA PITANJA

STRUČNA PITANJA U VEZI SA STUDIJOM SLUČAJA:

1. Koja je cena POS terminala i od čega zavisi?

Kada banka kupuje/nabavlja POS terminal kao hardver, cene se kreću od 50 do 500 evra, zavisi od proizvođača i funkcionalnosti.

2. Da li se na sam POS terminal plaćaju neke takse i naknade ili postoji samo jednokratni fiksni trošak nabavke POS terminala?

Za klijente koji koriste POS terminale postoji obaveza da terminal bude aktivan, tj. da se na njemu desi minimum potrošnje na mesečnom nivou (na primer 50.000 ili 100.000 dinara), a ukoliko se to ne desi, postoji fiksni fee od na primer 1.000 dinara koji klijent plaća. Visina cena zavisi od slučaja do slučaja, ovom prilikom dat je okvir.

3. Da li postoje neke takse i naknade kod korišćenja e-bankinga prilikom plaćanja i ko snosi ove troškove?

Preko e-bankinga se ne naplaćuju nikakve provizije, ali neka banka može da odluči i to da naplaćuje.

4. Koji su sve troškovi korišćenja kartica među bankama, kartičarima, trgovcima, državom i potrošačima? Koliki su ti troškovi i koja je njihova struktura?

Sama cenovna struktura nije jednostavna i zavisi od mnogobrojnih faktora (vrste kartice- kreditna, debitna, business i slično, na koji način se koristi kartica, gde se koristi - u zemlji ili inostranstvu ii slično). U zavisnosti od tih faktora svaka transakcija se grupiše u određenu cenovnu kategoriju. Precizne brojeve, koliko ko kome plaća nije moguće dati jer su vrlo složeni i zavise od pomenutih faktora.

Kako bismo ipak dali jednu opštu sliku neophodno je objasniti mehanizam kako zapravo funkcioniše jedna platna transakcija od trenutka kada se plaćanje karticom inicira na POS terminalu.

Od trenutka kada korisnik platne kartice (*cardholder*) plati svojom karticom na POS terminalu trgovca (*merchant*) kupljenu robu/uslugu, transakcija prolazi kroz *procesing centar* banke prihvatioca platne kartice (*acquirer*) odakle se putem mreže (*Mastercard/Visa*) šalje do banke izdavaoca platne kartice (*issuer*) na autorizaciju. Banka izdavalac kartice odobrava ili odbija transakciju u zavisnosti od raspoloživih sredstava na računu korisnika platne kartice, a povratna informacija se u suprotnom smeru

vraća preko mreže do POS terminala tj. trgovca sa kodom da je ta transakcija odobrena ili odbijena. Banka izdavalac kartice (*issuer*) novac u vrednosti kupljenih dobara prenosi na banku prihvatioca (*acquirer*), gde trgovac ima račun. Sve ovo se dešava u nekoliko sekundi. Ovo je tzv. “4-party model” (četvorostrani model koji čine - *merchant, issuer, acquirer i kartična organizacija*) po kojem funkcionišu kartični brendovi Mastercard i Visa.

5. Ko kome šta plaća u ovom sistemu?

Trgovac plaća banci prihvatocu kartice (*acquirer*) tzv. “*merchant fee (trgovačka naknada)*” - iznos ove naknade definišu trgovac i banka u ugovoru. Banka prihvatilac kartice (*acquirer*) plaća banci izdavaocu (*issuer*) tzv. “*interchange fee (međubankarska naknada)*.” Prema [Nacrtu zakona o međubankarskim naknadama i posebnim pravilima poslovanja kod platnih transakcija na osnovu platnih kartica](#) međubankarske naknade će se postepeno smanjivati do nivoa 0.2% (za debitne kartice), odnosno 0.3% (za kreditne kartice) po transakciji kao što je u EU.

I banka izdavalac i banka prihvatilac plaćaju kartičnoj organizaciji određenu naknadu za korišćenje mreže čiji iznos opet zavisi od vrste transakcije i njenog iznosa i slično.

Što se tiče troškova korišćenja platnih kartica za samog korisnika, preporuka je pogledati cenovnik (tarife naknada) koji je dostupan na sajtu banaka jer ne postoji jedinstven cenovnik. Svaka banka sama određuje koliko će naplatiti korisniku.

Pokažimo to kroz primer: Neka je cena jednog pića 10 evra. Kupac plaća trgovcu 10 evra, trgovac od tog iznosa plaća banci 0.4 evra, banka *acquirer* plaća međubankarsku naknadu *issueru* 0.08 evra. I *issuer* i *acquirer* plaćaju istu naknadu kartičnoj organizaciji 0.03 evra. (*Korišćeni iznosi su samo primer!*)

TEHNIČKA PITANJA

1. Imajući u vidu produženje roka za prijave, da li timovi koji su poslali svoja rešenja u roku mogu da dorade materijale i pošalju ažuriranu verziju do novog roka (5. decembra u 23.59h)?

Da. Timovi mogu poslati ažuriranu verziju svojih materijala do utorka, 5. decembra u 23.59h.

2. Da li se za takmičenje može prijaviti tim koji čine dva člana ili će se takva prijava smatrati nepotpunom?

U skladu sa Pravilima takmičenja, timovi koji konkurišu za takmičenje moraju imati tri člana. Za timove koji prođu u finale, Pravila dalje propisuju da svaki od tri člana mora prisustvovati završnoj radionici i učestvovati u prezentovanju ideje.

3. U Pravilima je definisano da svaki član tima treba da dostavi skeniranu (ili fotografisanu) stranu indeksa sa overenom informacijom o upisu poslednjeg semestra. Šta da radim ako se na mom fakultetu ne overavaju semestri?

Ako fakultet nema praksu overavanja semestra, potrebno je poslati skeniranu (ili fotografisanu) potvrdu o upisu godine na fakultetu. Pored toga, svaki član tima treba da dostavi i skeniranu (ili fotografisanu) prvu stranu indeksa (sa ličnom fotografijom), kao i CV.

4. U Pravilima je definisano da se prijave šalju putem e-maila, i da sa svim priložima mejl ne sme imati više od 10 MB. Šta da radim ako ne mogu da smanjim veličinu priloga?

U slučaju da dokumenta iz priloga imaju u zbiru više od 10MB, dokumenta se mogu uploadovati preko nekog od servisa za slanje velikih dokumenata (SendSpace, WeTransfer...) - timovi moraju poslati e-mail na adresu cashlesscase@uzmiracun.rs u kojem će uključiti link preko kojeg se može pristupiti dokumentima.

5. Gde će biti realizovana radna praksa (glavna nagrada za porednički tim)?

Radna praksa biće realizovana u Beogradu, u kompaniji Mastercard, Societe Generale banci i NALED-u.

6. Da li timovi mogu da menjaju poslato rešenje na završnoj radionici?

Ne. Timovi moraju da se drže svog originalnog rešenja, a na završnoj radionici će uz podršku mentora moći samo da unaprede rešenja i prezentaciju.

7. Da li će finalna prezentacija biti otvorena za javnost?

Da, finalnoj prezentaciji prisustvovalaće najbolji timovi - finalisti, članovi žirija, mentori i publika. Timovi će moći da prisustvuju i prezentacijama drugih timova. Redosled izlaganja timova biće određen žrebom.